

“Medicijn op maat is de oplossing”

Steeds meer onderzoekers richten zich op het ontwikkelen van behandelingen van tumoren op DNA-niveau, in plaats van op generieke kankersoort. Dit zou er in de toekomst toe kunnen leiden dat een groot deel van de kankergevallen net zo goed behandeld kan worden als andere chronische ziekten. Maar is behandeling op maat inderdaad dé oplossing voor het terugdringen van het aantal sterfgevallen aan kanker? *tekst Esther Smid*

Lilian Lechner
hoogleraar Gezondheidspsychologie van de Open Universiteit

“Het is prachtig als we kanker via DNA-onderzoek beter kunnen behandelen, maar het is niet het complete verhaal. Er is namelijk nog veel winst te behalen als we ons meer zouden richten op preventie van leefstijlen die gerelateerd zijn aan het krijgen van kanker. Roken is het meest duidelijke voorbeeld; door mensen te helpen met stoppen, voorkom je veel kankergevallen. Maar denk ook aan gezonde voeding, voldoende bewegen en veilig zonnen. De kosten van goede preventieve maatregelen en interventies zullen aanzienlijk beperkter zijn dan de kosten van behandeling van kanker. Alles wat je kunt doen om te voorkomen dat mensen die behandeling moeten ondergaan is winst. Het is echter niet óf preventie óf genezing, maar én-én. Op beide fronten moeten we ons inzetten om kanker te bestrijden.”

René Medema
voorzitter raad van bestuur Antoni van Leeuwenhoek

“Dankzij onderzoek kunnen we doordringen tot de kern van kanker en de afwijking in het DNA van de tumor herkennen. Hierdoor kunnen we deze afwijking behandelen met doelgerichte medicijnen. Deze therapie op maat zal een zeer belangrijke factor worden bij het terugdringen van het aantal sterfgevallen. Voor een paar groepen weten we inmiddels hoe die behandeling op maat eruit moet zien. **De specifieke medicijnen die zij krijgen, leiden tot langere overleving.** Behandeling op maat beperkt zich niet tot het toedienen van het juiste medicijn bij de juiste patiënt; kanker vergt een combinatie van behandelingen. Ook radiotherapie en chirurgie blijven nodig. Uiteindelijk hebben we voor elke kankerpatiënt een behandeling op maat. Daardoor neemt de kankersterfte af en wordt kanker grotendeels een chronische ziekte.”

Jan van Bodegom
chirurg, algemeen directeur van het Alexander Monro Ziekenhuis

“Behandeling op maat gaat het aantal sterfgevallen aan kanker zeker terugdringen. **Maar er is niet alleen tumorspecifieke, genetische kennis nodig; ook orgaanspecifieke en mensspecifieke kennis is van belang.** Doordat mensen steeds ouder worden, komen er ook meer oudere kankerpatiënten. Terwijl kankerpatiënten boven de 70 jaar tot nu toe nauwelijks hebben meegedaan aan wetenschappelijk onderzoek. Ook vind ik het belangrijk om kankerzorg te specialiseren en centraliseren. Er zijn zoveel verschillende soorten van bijvoorbeeld borstkanker, dat je minstens duizend nieuwe patiënten per jaar moet zien om goed te kunnen behandelen. Een gespecialiseerd ziekenhuis zal ook een bijdrage leveren aan het terugdringen van kankersterfte. Dat zal ons ziekenhuis de komende jaren bewijzen.”

Esther Troost
radiotherapeut-oncoloog Maastricht clinic

“Ik denk niet dat alleen een medicijn op maat de oplossing wordt. Uitgaande van verschillende organen reageren tumoren ook nu al anders op eenzelfde geneesmiddel. De vraag is dus of eenzelfde genetisch profiel bij veel kankerpatiënten van invloed zal zijn op het effect van het medicijn. De locatie van de tumor in het lichaam speelt ook een grote rol. In het ene geval is bijvoorbeeld radiotherapie mogelijk, in het andere geval chemotherapie. Terwijl de tumoren misschien wel eenzelfde DNA-profiel hebben. Door betere bestralingstechnieken is een agressievere behandeling mogelijk met minder bijwerkingen. Door deze zwaardere, maar meer nauwkeurige dosis, stijgen de overlevingskansen. Ook bij de behandeling van patiënten met slechts enkele uitzaaiingen kunnen we met agressief bestralen veel winst behalen. De ziekte ontwikkelt zich langzamer en wordt hierdoor meer een chronische ziekte.” *kracht*